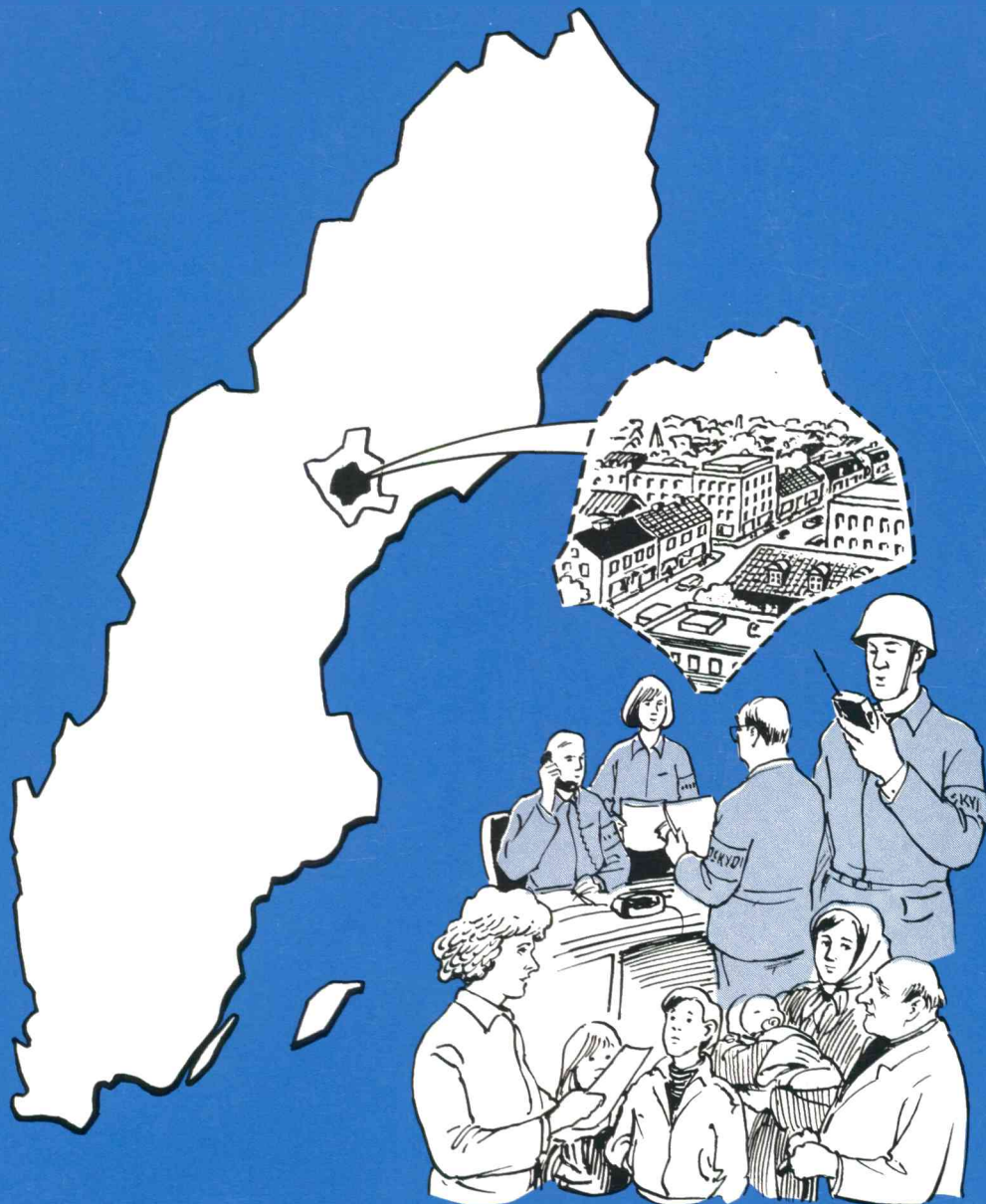

RIB

nr: 6036

HEMSKYDDET UNDER 90-TALET

RÄDDNINGSGRUPP
VERKET

HEMSKYDDET UNDER 90-TALET

1991 Statens räddningsverk, Karlstad
Befolkningsskyddsavdelningen

Beställningsnr B43-130/91
1991 års utgåva

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SID
HISTORIK	3
SYFTE OCH MÅL MED VERKSAMHETEN	5
KOMMUNINVÅNARNAS ROLL OCH BEREDSKAP	7
INFORMATIONENS BETYDELSE	9
ORGANISATIONSTRUKTUR - LEDNING - ANSVAR	11
MOBILISERING OCH REKRYTERING	13
ORGANISATIONSSKISS	14
HEMSKYDDSORGANISATIONENS UPPGIFTER	15
Kommunens ledning av hemskyddsorganisationen	
Samverkansgruppen	
Hemskyddsgruppen	
FREDSUPPGIFTER FÖR HEMSKYDDSORGANISATIONEN	17
UTBILDNING OCH ÖVNING	19

90-TALETS HEMSKYDD

har utarbetats av:

Anders Berg, Räddningsverket

Gunilla Elg, Räddningsverket

Gunilla Hult-Backlund, Räddningsverket

I en referensgrupp har följande personer deltagit:

Halvar Tegell, ÖCB

Göran Boberg, SPF

Hans Franzén, SCF

Lars Berg, räddningstjänsten i Malmö

Erik Du Rietz, Degerfors kommun

Sven Andersson, Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Staffan Ljunggren, Länsstyrelsen i Skaraborgs län

HEMSKYDDETS INRIKTNING

OM KRIGET KOMMER

blir det **Ditt krig**, alla svenska mäns och kvinnors krig.

LUFTSKYDDETS FÖRMÅGA

att skydda Dig och Dina kära, beror på

DIN PERSONLIGA INSATS

i fred under övning, i krig under allvar.

DINA FIENDER

äro eld och bomber.

Lär Dig bekämpa dem!

HEMSKYDDETS UTBILDNING

bekostas av

HÄLSINGBORGS LUFTSKYDDSFÖRENING

Stöd föreningens verksamhet!

Bli medlem! Årsavgift två kronor. Giv om möjligt dessutom ett bidrag!

INSAMLING PÅGÅR

Postgirokonto 900234

Så här kunde en affisch från dåtidens hemskydd se ut.

Historik

Redan under 1930-talet fanns i vårt land en hemskyddsorganisation. I luftskyddsinspektionens allmänna anvisningar återfanns följande: "Till det enskilda luftskyddet äro att hänföra alla de åtgärder som åsyfta att bereda skydd för bostadshus och dess invånare mot skadeverkningar av luftanfall. Det enskilda luftskyddet är alltså först och främst att betrakta som ett skydd för hemmen - hemskydd". Denna organisation avfördes på 1950-talet ur dåvarande civilförsvarsorganisationen. En av orsakerna var att man trodde att ett framtida krig skulle kunna innebära

terrorbombning av befolkningscentra med bl a kärnvapen.

Detta synsätt innebar att man planlade för omfattande utrymningar av tätorterna vilket i sin tur hade kunnat innebära att hemskyddsorganisationen kom att splittras.

I slutet på 1970-talet förändrades åter synen på hotbilden från kärnvapenanfall till konventionellt krig. Detta innebar bl a nya principer för befolkningens skydd med hänsyn till hotbild och utformning av luftförsvaret. Terrorinsatser direkt mot stora befolkningskoncentrationer bedömdes som föga sannolika. Hot om överraskande anfall eller anfall med kort militär förvarning gör emellertid att hela befolkningen kan riskera att drabbas eftersom man inte förrän i ett mycket sent skede kan avgöra var i landet ett angrepp kan komma att sättas in.

Detta innebär en förändrad syn på utrymningsfilosofin bl a med tanke på att samhället i så hög grad som möjligt skall fungera under beredskap och i krig. Den nya filosofin innebar att man såg en kombination av skydd och utrymningsåtgärder och alltså inte renodlat det ena eller andra alternativet.

Den förändrade synen på befolkningskyddet ledde fram till hemskyddsorganisationen i syfte att skapa en länk mellan allmänheten och myndigheterna på det lokala planet för att kunna ge befolkningen ledning och hjälp under beredskap och krig.

I början på 80-talet fastställdes att en hemskyddsorganisation skulle byggas upp och att denna skulle vara en för det civila totalförsvaret gemensam resurs.

Under 90-talet är det en strävan att inrikta hemskyddet till att också bli en resurs för fredssamhället (t ex bistå kommunerna i samband med stora olyckor etc).

Syfte och mål med verksamheten

Hemskyddsorganisationens viktigaste uppgifter är att stödja och hjälpa kommuninvånarna.

En av grunderna i den civila beredskapen är att människor inte enbart kan lita till att myndigheter och organisationer skall kunna klara de svåra situationer som kan uppstå i samband med kriser, beredskap och krig.

Människor måste själva visa initiativförmåga för att dessa situationer skall lösas på bästa sätt. För att stödja människor i dessa situationer har hemskyddsorganisationen skapats och dess yttersta syfte är att minska människors oro, lidande och nöd i kris- eller krigssituationer samt att öka människors möjligheter att överleva sådana situationer.

Eftersom kriser och krig kan drabba människor överraskande, ges i dessa situationer små möjligheter till god förberedelsetid. För att skapa reella förutsättningar för detta måste hemskyddsverksamheten bedrivas redan före krisen, i fredstid.

Verksamheten skall bedrivas på den lokala nivån ute bland människorna och av

människorna själva i hemmen och på arbetsplatserna.

Hemskyddsorganisationen skall vara en gemensam resurs för det civila totalförsvaret och är en viktig länk mellan allmänheten och kommunens ledning under kriser, beredskap och i krig.

Organisationens viktigaste uppgifter är att:

- hämta in och förmedla information från kommunens förvaltningar och samverkande myndigheter till kommuninvånarna och omvänt.
- stödja och hjälpa kommuninvånarna att vidta olika skyddsåtgärder i samband med kriser och krig.
- stödja och hjälpa kommuninvånarna att trygga sin försörjning under kriser och krig.
- redan i fredstid utgöra en resurs i kommunen, t ex i samband med större olyckor, bränder, elavbrott etc samt fungera som en informationskälla för kommuninvånarna.

Kommuninvånarnas roll och beredskap

BEREDSKAP

Det moderna samhällets sårbarhet ställer stora krav på den enskilda människans förmåga att trygga sin egen försörjning.

Hemskyddsorganisationen har en viktig roll när det gäller att väcka intresset hos kommuninvånarna att lära mer, d v s höja den egna beredskapen.

Det moderna samhällets sårbarhet har ökat riskerna för bortfall av el och annan energi samt vatten och avlopp vilket kan medföra svåra påfrestningar för kommuninvånarna.

För att klara detta så behöver invånarna i en kommun kunskaper om överlevnad, försörjning och hur man skyddar sig i kriser och krig.

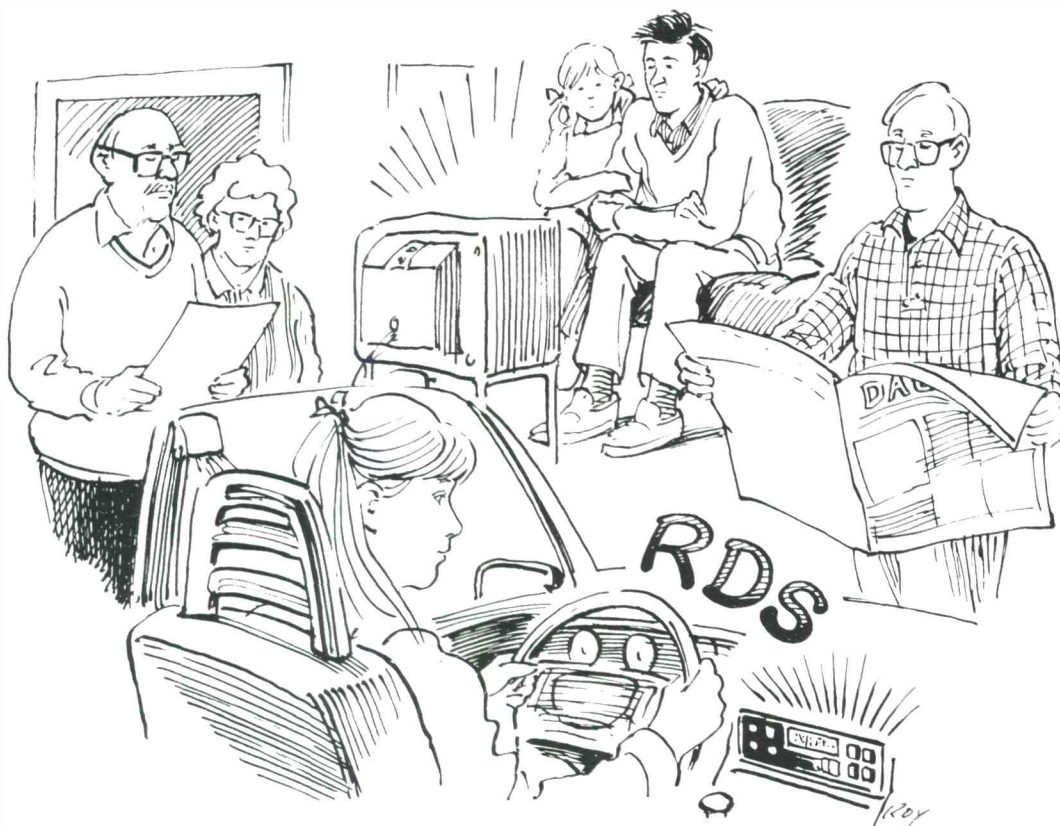
Detta kan bl a omfatta information om hushållslagring och förberedelser för husbehovsodling. Denna inriktning återspeglas hos hemskyddsorganisationen vars roll är att arbeta tillsammans med befolkningen för att öka dess förmåga att klara svåra situationer.

Idag har stora delar av befolkningen bristfälliga kunskaper för att klara sådan situationer.

För att kunna vidta eller utnyttja t ex de skydds-och försörjningsmöjligheter som står till buds måste människor redan i fred göras medvetna och motiverade för att skaffa sig kunskaper.

Här har hemskyddet en roll. Utbildade gruppchefer och hemskyddsombud kan antingen genom enskilda insatser eller genom civilförsvarsföreningar dela med sig av sin kunskap, för att väcka kommuninvånarnas intresse att lära sig mer om möjligheterna att höja sin egen beredskap. Detta kan ske genom deltagande i olika cirklar eller kurser t ex självskydd och hemberedskap (boende- och försörjningsberedskap, överlevnad).

Informationens betydelse

Kravet på information kommer att öka kraftigt i en krissituation. Informationen bör utformas och lämnas så nära mottagarna som möjligt.

Grunden för all informationsverksamhet är myndigheternas skyldighet och förmåga att svara upp mot medborgarnas krav på information.

Viktigt är även att myndigheter får veta hur information tas emot och vilka behov av information medborgarna har. All information skall därför vara sann, snabb och så långt möjligt fullständig.

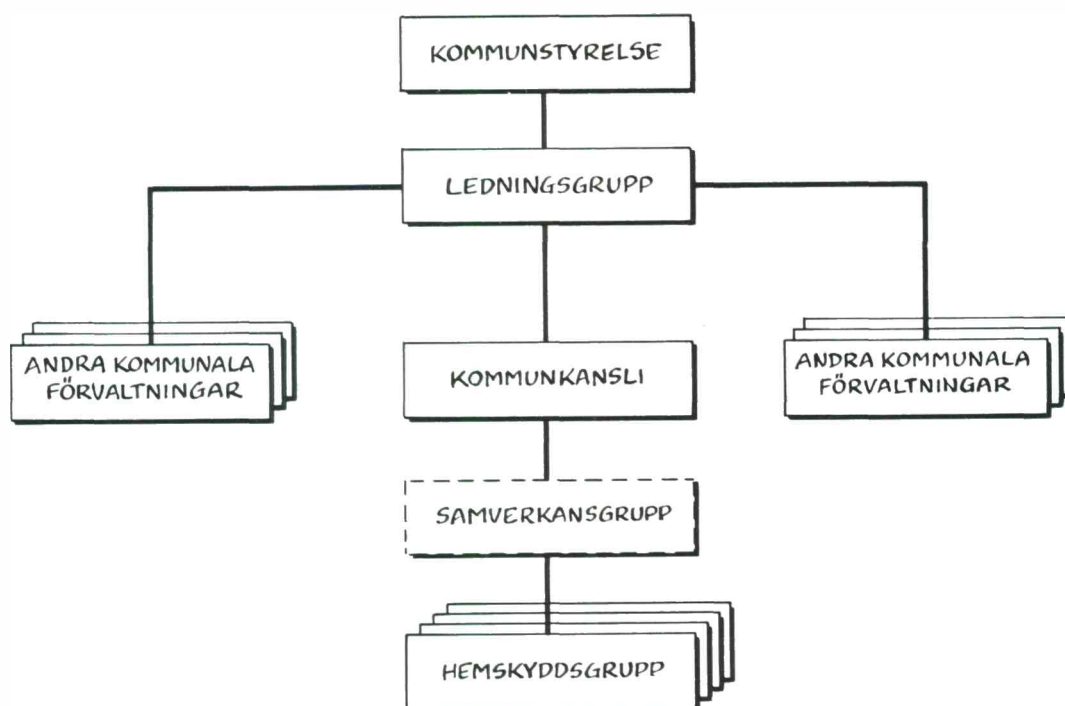
Den skall vara utformad så, att den är begriplig av mottagarna och vid behov individanpassad. Informationen skall komma vid rätt tidpunkt i god tid inför sådant, som kommer eller bedöms komma att ske. Informationen bör utformas och lämnas så nära mottagarna som möjligt.

Myndigheternas informationsgivning bör vara samstämd för att undvika motstridig och för mottagarna förvirrande information. Om myndigheterna inte samverkar finns risken, att informations- och nyhetsförmedlingen snabbt blir motsägelsefull och att allmänhetens förtroende kan komma att minska.

Det är väsentligt att inte bara myndigheter sinsemellan håller varandra informerade utan även att informationen inom myndigheterna fungerar väl.

Former/kanaler för information till kommuninvånarna kan variera efter situationen/miljön. Generellt kan sägas att det snabbaste sättet att nå människor är genom radio och TV. Även dagspressen har stor betydelse för att nå medborgarna med information. Dessa huvudmedier kompletteras med broschyrer, anslag och det kanske allra mest värdefulla, personliga kontakter. Här har hemskyddet en viktig roll.

Organisationsstruktur - Ledning - Ansvar

Hemskyddsorganisationen skall verka i de hemskyddsområden som kommunen delats in i. (Exempel på organisation).

Hemskyddsorganisationen är en yttäckande organisation som omfattar hela riket.

I varje kommun skall den bestå av tre komponenter:

- en för hemskyddet ansvarig handläggare med placering i kommunledningen (denna person bör även ingå i en fredstida kommunal krisledning),
- ett mindre antal samverkansgrupper (små kommuner kan sakna samverkansgrupp),
- ett större antal hemskyddsgrupper.

Samverkans- och hemskyddsgrupperna beräknas uppgå till ca 8 000. Under beredskap och krig beräknas behovet av hemskyddsombud vara ca 80 000-100 000.

En kommun är indelad i hemskyddsområden. Ett sådant hemskyddsområde omfattar i regel 500-2000 invånare. I varje hemskyddsområde organiseras en hemskyddsgrupp bestående av tre gruppchefer och ett antal ombud. Hemskyddsgruppens viktigaste uppgifter är att hjälpa och stödja kommuninvånarna i kris- och krigssituationer, ge och förmedla information till i området boende och verksamma samt medverka till att hålla kommunens ledning informerad om läget. Varje hemskyddsområde delas i sin tur in i ett antal delområden. Ett eller flera hemskyddsombud tilldelas ett delområde.

I kommuner med fler än 10 hemskyddsgrupper eller i kommuner med stora avstånd skall finnas en eller flera samverkansgrupper (se organisationsskiss nedan). Huvuduppgiften för samverkansgrupperna är att underlätta kommunens ledning av hemskyddsorganisationen genom att samordna hemskyddsgruppernas rapportering, information och andra åtgärder. Vid behov skall samverkansgrupperna kunna förstärka hemskyddsgrupperna i samband med t ex utrymning inkvartering och utdelning av andningsskydd.

En för hemskyddet ansvarig handläggare med placering i kommunledningen har ledningsansvaret för samverkans- och hemskyddsgrupperna. Denna person bör ha en motsvarande befattning även i en fredstida kommunal krisledning.

Samverkansgruppen grupperas enligt kommunens bestämmande, exempelvis i anslutning till kommunförvaltningen. Hemskyddsgruppchefernas uppehållsplats, informationsstället, är centralt beläget på en väl känd plats inom hemskyddsområdet.

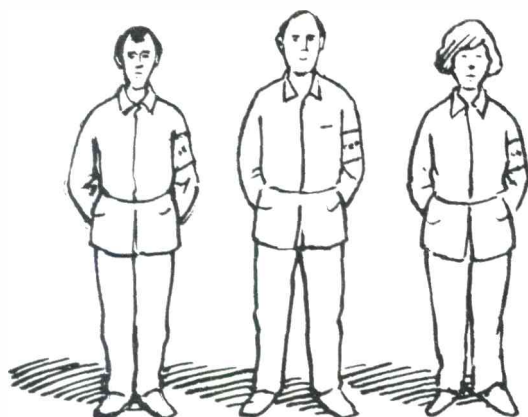
Kommunen gör indelningen i hemskyddsområden i samband med skyddsplaneringen. Kommunen delar in hemskyddsområdet i ett antal delområden. Underlag för denna indelning är oftast ett statistikområde, s k nyckelkodområde.

Hemskyddsorganisationen som är en del av det civila totalförsvaret på lokal nivå och därmed utgör en del av den kommunala beredskapen medför att kommunen måste ha ett aktuellt register över sin hemskyddsorganisation. Inom den egna krigsorganisationen har kommunerna självfallet valfrihet att beroende på de uppgifter de ålägger organisationen, koppla denna till lämpliga delar av den kommunala krigsorganisationen, t ex kommunkansliet, socialkontoret eller informationskontoret.

Hemskyddsgruppcheferna rekryteras, utbildas och övas i fred med stöd av civilförsvarslagen.

Hemskyddsombuden bör så långt möjligt redan i fredstid rekryteras, utbildas och övas på frivillig grund. För detta har de lokala civilförsvarsföreningarna ansvaret.

Mobilisering och rekrytering

Kommunen har mobiliseringsansvaret för hemskyddsorganisationen.

Kommunen (här kan räddningschefen vara ett lämpligt alternativ) har mobiliseringsansvaret för hemskyddsorganisationen. Civilförsvarsföreningen som svarar för rekryteringen av hemskyddsombuden måste därför lämna erforderligt underlag till kommunen såsom förteckning över tillgänglig personal.

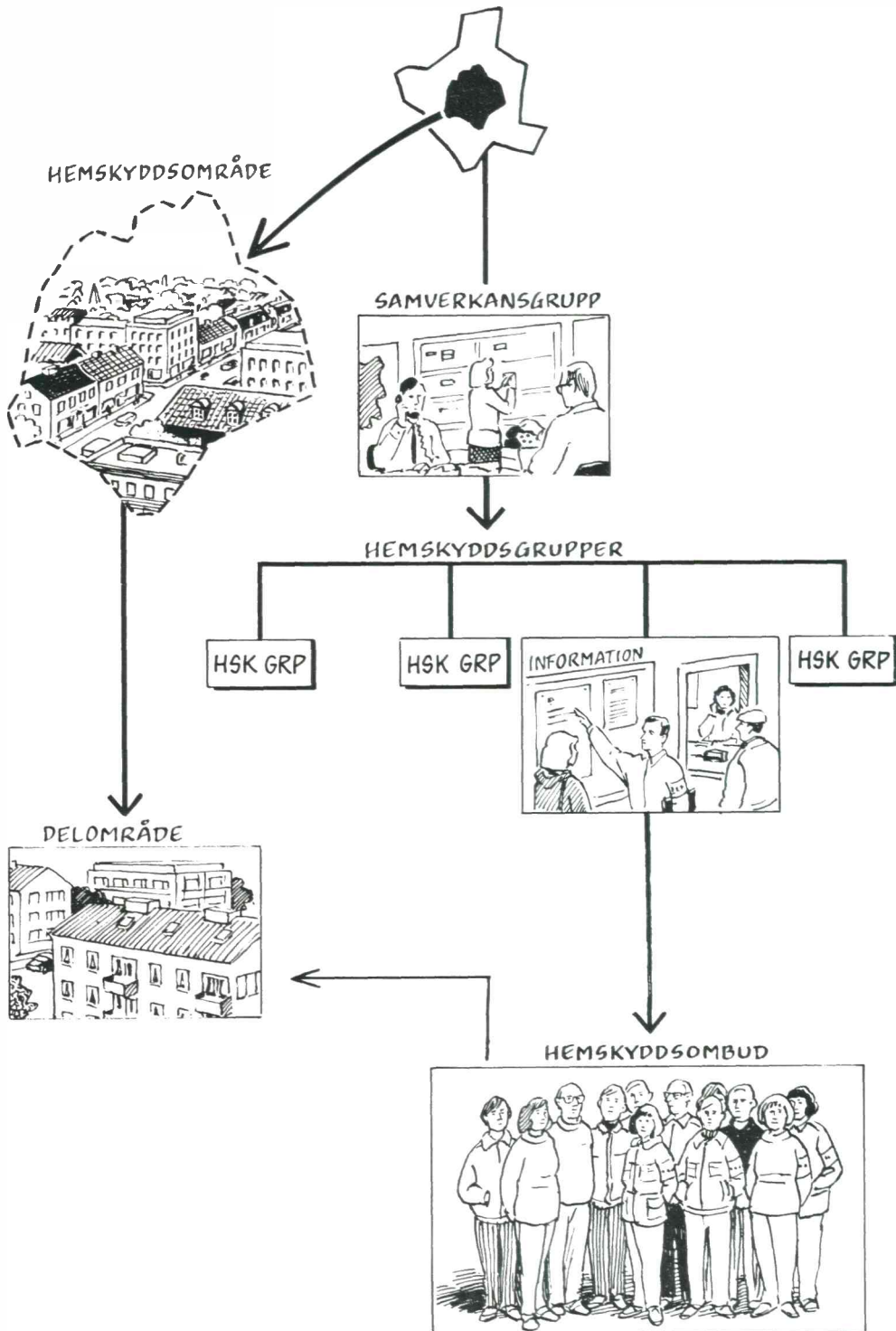
Hemskyddsorganisationens funktion som länk mellan kommunens ledning och allmänheten under kriser, beredskap och i krig, förutsätter att det i ett tidigt skede, d v s redan i fredstid finns ett väl utvecklat samarbete mellan kommunen och civilförsvarsföreningarna.

Vid rekrytering av personal bör kommunen ta hänsyn till var den som skall rekryteras bor, vilken kompetensprofil han/hon skall ha och det civila anställningsförhållandet. Detta skulle i hög grad bidra till ökad funktionsduglighet för hemskyddsorganisationen.

Det är också en av hemskyddsorganisationens främsta uppgifter att själva intensivrekrytera ombud i krig.

Organisationskiss

Exempel på organisation i en kommun

Hemskyddsorganisationens uppgifter

Stora krav kommer att ställas på hemskyddsorganisationens förmåga att informera och hjälpa de oroliga kommuninvånarna.

Kommunens ledning av hemskyddsorganisationen

Ansvaret för hemskyddsfrågor skall ligga på en handläggare i kommunledningen. Denne skall leda och fördela uppgifterna ut till samverkans- och hemskyddsgrupper.

Samverkansgruppen

Huvuduppgiften för samverkansgruppen är att underlätta kommunens ledning av hemskyddsorganisationen genom att bli samordna hemskyddsgruppernas rapportering, information och kontakter med räddningsstab och kommunledning. Samverkansgruppens uppgifter kan beskrivas enligt följande:

- **samordning och ledning av tilldelade hemskyddsgruppers verksamhet genom att:**
 - ansvara för hänvisning/omflyttning till skydd mellan hemskyddsområden,
 - i de fall kommunen så bestämmer låta samverkansgruppen leda hemskyddsgrupperna inom ett visst geografiskt område,

- förmedla information mellan kommunledning och hemskyddsgrupperna,
- inhämta rapporter för vidarebefordran till räddningsstab och kommunledning,
- ansvara för underhåll och samband.
- **vid behov förstärka hemskyddsgrupperna så att:**
 - utrymning och inkvartering underlättas (t ex genom att förstärka informationsställen och hjälpa till med vägvisning).
 - utdelning av andningsskydd kan ske effektivt (t ex omfördela överskott mellan hemskyddsområdena).
- **bistå hemskyddsgrupperna i deras uppgift att hjälpa kommuninvånarna med att:**
 - trygga försörjningen genom t ex behovsinventering och omfördelning.

Gruppen skall också vara beredd att biträda övriga kommunala förvaltningar enligt kommunledningens bestämmande.

Hemskyddsgruppen (gruppchefer och ombud)

Hemskyddsgruppens uppgift är att minska människors oro, lidande och nöd i kris- och krigssituationer samt öka människors möjligheter att motverka sådana situationer.

Denna uppgift kan indelas i fyra verksamhetsområden:

- **förmedla information mellan kommunala myndigheter och kommuninvånarna, vilket bl a innebär att:**
 - förmedla och ta emot information inom sitt område,
 - förmedla intryck, attityder, relationer m m hos kommuninvånarna till kommunledningen,
 - sammanställa hemskyddsunderlag,
- **hjälpa kommuninvånarna att vidta olika skyddsåtgärder i samband med kriser och krig vilket bl a innebär att:**
 - lämna ut andningsskydd inom eget område,
 - biträda vid eller leda utrymning och inkvartering,
 - hjälpa fastighetsägare med råd och anvisningar vid iordningställande av skyddsrum/skyddat utrymme och verksamheten i dessa.
- **hjälpa kommuninvånarna att trygga sådan försörjning som är nödvändig för överlevnaden, vilket bl a innebär att:**
 - ge information hur man förfar vid skador eller bortfall av t ex vattenlednings- och elnät,
 - ge information i samband med brist på eller ransonering av livsmedel
- **redan i fredstid utgöra en resurs i kommunen, vilket behandlas i nästa stycke.**

Fredsuppgifter för hemskyddsorganisationen

En av flera lämpliga fredsuppgifter för hemskyddsorganisationen kan vara att bistå polisen att söka efter försvunna personer.

I tidigare avsnitt har behandlats inriktningen av hemskyddet sett utifrån hemskyddsorganisationens uppgifter under beredskap och krig.

Med hänsyn till det ansvar och de uppgifter som hemskyddsorganisationen tilldelats under beredskap och krig är det angeläget att organisationen också utnyttjas vid de kriser som uppstår även under fredstid.

Detta kan då kallas den omvända ansvarsprincipen. Den som har ansvaret för en verksamhet i krig skall också ha detta ansvar i fred om arbetsuppgiften då finns och är angelägen.

Med hänvisning till sårbarheten i dagens samhälle och risken för komplicerade olyckor och då effekterna av dessa kan bli svåra för kommuninnevånarna måste hemskyddsorganisationen även utgöra en fredstida resurs.

För att hemskyddsorganisationen skall kunna fungera i samband med fredskriser fordras emellertid att insatserna organiseras.

Detta kan gälla frågor som t ex larmning av hemskyddsorganisationen, utrustning såväl personlig som gemensam, befogenheter och samband. I detta sammanhang borde räddningstjänsten utgöra en bra bas för organisationen, framförallt i larmskedet.

Exempel på insatser där hemskyddsorganisationen kan utgöra en fredstida resurs kan vara att medverka vid omhändertagande av människor som behöver stöd och hjälp efter t ex en större brand, olika utrymningssituationer, stora elavbrott och andra liknande händelser.

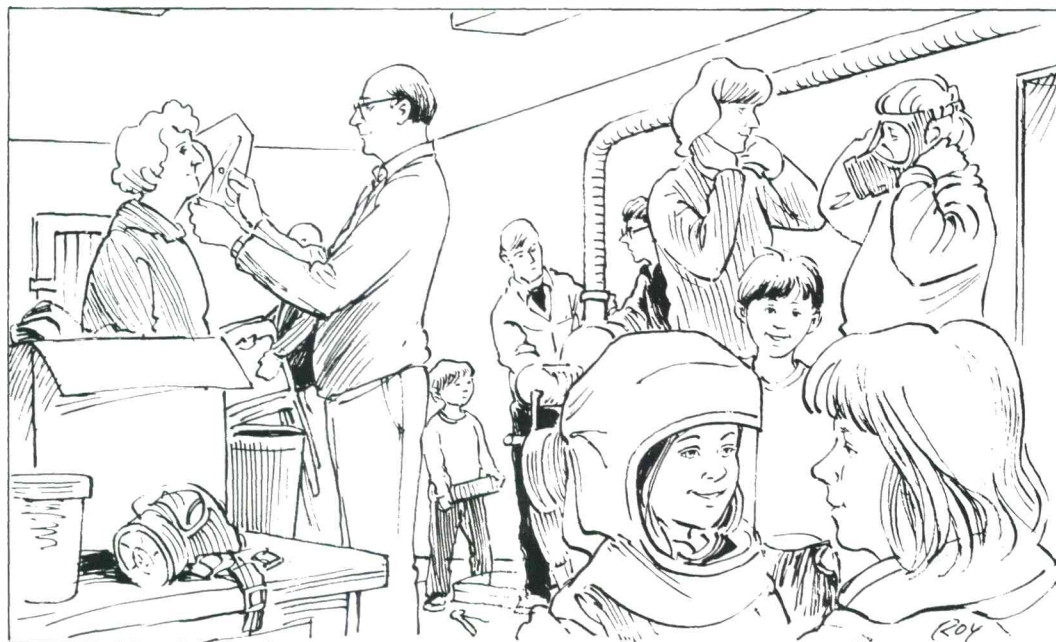
För att leda hemskyddsorganisationens samlade insatser vid större fredskriser bör en handläggare för hemskyddsfrågor ingå i kommunens krisledningsorganisation på motsvarande sätt som finns under beredskap och krig.

På detta sätt åstadkommes nödvändig integrering av hemskyddsorganisationen i fredssamhället.

Eftersom hemskyddsorganisationens agerande i fredstid sker på frivillig basis och först efter uppdrag från ansvarig myndighet eller förvaltning bör hemskyddsorganisationens ev medverkan i de fall som redovisats ovan alltid ha föregåtts av förberedande kontakter och planering i samarbete med berörda instanser. Härvid måste ha klargjorts hemskyddsorganisationens befogenheter, utmärkning, försäkringsfrågor, ev ersättningsbestämmelser m m.

(Exempel på möjliga fredsuppgifter i separat bilaga)

Utbildning och övning

Det är viktigt att hemskyddsorganisationen utbildas och övas.

Organisationens kompetens

Var ledningen (handläggare) av hemskyddsorganisationen skall placeras i den kommunala organisationen avgör kommunen. Den ansvarige måste själv ha god kunskap om hemskyddsorganisationens uppgifter men också om de begränsningar som finns.

Huvudfrågorna är information, skydd, hemberedskap samt försörjning. Detta förutsätter att den ansvarige har bra kännedom om kommunens arbetsuppgifter och organisation samt väl fungerande kontakter med de olika delarna. Ledaregenskaper och förmåga till systematiskt arbete med hög stresströskel är viktigt.

Samverkansgruppen skall praktiskt kunna leda och fördela arbetet inom sitt ansvarsområde. Ingående kunskaper om uppgifter och arbetsätt för hemskyddsorganisationen är en självklarhet.

Samverkansgruppen skall vara ett förmedlande organ mellan kommunledning och områden med många hemskyddsgrupper. De skall kunna lösa uppgifter av mer övergripande karaktär, som delegerats. Förmåga till självständigt arbete, kansliarbete och initiativ såväl som ledaregenskaper är viktigt.

Hemskyddsgruppcheferna verkar från sitt informationsställe ute bland kommuninvånarna. Kunskaper om information, skydd och utrymning samt försörjningsfrågor är viktigt. Förmåga till självständigt arbete och idérikedom är också viktiga egenskaper för att kunna svara upp mot de behov som kommuninvånarna kommer att ställa. Vidare är det betydelsefullt att motivera kommuninvånarna till att självständigt sörja för skapandet av skydd och försörjningsuthållighet. Lokal kännedom måste finnas.

Utbildning och övning

Genomförandeansvaret för utbildning och övning åvilar idag länsstyrelsen.

All utbildning och övning inom hemskyddsorganisationen skall lokalanpassas i så stor utsträckning som möjligt. Vid planering och uppläggning av kurser måste hänsyn tas till den berörda kommunen och dess speciella förhållande.

Utbildningen bör i högre grad processinriktas, problemen skall utgöra förutsättningen. Denna metodik möjliggör arbete i olika nivåer och med varierande innehåll. Beroende på kursdeltagarens förkunskaper och befattning.

Utbildningens innehåll bör ses som ett antal olika moduler, där varje modul omfattar ca 1-4 lektionstimmar. Möjlighet finns för val av hela eller delar ur moduler beroende på målgrupp. Handläggare, samverkansgruppchefer och hemskyddsgruppchefer kan således befinna sig på samma plats under samma tidsperiod, men innehållet och uppgifterna varierar utifrån de olika krav som ställs på befattningshavarna.

Exempel på moduler:

Organisation och uppgifter	Räddningstjänst
Sjukvård	Kommunal verksamhet
Information	Mörkläggning, vindsröjning
Hemskyddsombud	Andningsskydd
Folkrätt	Skydd mot ABC-stridsmedel
Ledning, samband	Administration(stabsarbete)
Flyktmottagning, omflyttning, utrymning, inkvartering	Mobilisering
Försörjning	Ledarskap
Skyddat utrymme	Varning och alarmering
OXA	Befolkningsuppgifter
	Skyddsrum

Utbildning av hemskyddsombud

Genomförandeansvaret av rekrytering och utbildning av hemskyddsombud åvilar Sveriges Civilförsvarsförbund, genom de lokala civilförsvarsföreningarna.

Hemskyddsombuden får ca 18 timmars grundläggande utbildning. Kursplaner, utbildningsmaterial m m utarbetas av SCF i samarbete med representanter för

SRV, SPF och ÖCB. Hänsyn tas därvid till gruppchefernas utbildning.

Hemskyddsombuden förutsätts fördjupa sina kunskaper genom att delta i ytterligare kurser och studiecirklar, t ex fullständig självskyddsutbildning, hemberedskap o s v samt i övningsverksamhet anordnad av dels SCF, dels länsstyrelsen. Hemskyddsombuden bör också delta i övningar och andra arrangemang som rör beredskapsfrågor inom kommunens ram.

Övning

Hela hemskyddsorganisationen övas vart fjärde år. Övningarna skall så långt möjligt bedrivas i den organisation, i de lokaler och med den personal som är aktuell för respektive hemskyddsområde.

Målet för övningarna bör sättas så att kommunens förhållanden vad avser risker m m återspeglas i övningens genomförande samt att de uppgifter som känns mest angelägna (information, utdelning av andningsskydd m m) övas. Lydnadsförhållandena bör beaktas särskilt under övning med hemskyddsorganisationen då ledningen av verksamhet där hemskyddet deltar kan ligga på olika befattningshavare. Att utgå från olika scenarier kan vara en lämplig modell.

Övningarna är ett led i befattningsutbildningen. Alla som ingår i hemskyddsorganisationen bör delta i övningarna. Det är dessutom av väsentlig vikt att hemskyddsorganisationen deltar i beredskapsövningar, ledningsövningar m m inom kommunens ram.

Utbildningshjälpmedel

Handbok för hemskyddsgruppchef.

Denna handbok är avsedd att utgöra

- ett hjälp- och läromedel vid utbildning och övning,
- anvisningar för åtgärder i olika situationer
- en information till myndigheter och organisationer om hemskyddsorganisationens uppgifter och verksamhet.

Handbok för hemskyddsombud.

Används vid utbildning av hemskyddsombud i SCFs regi, den är också avsedd som uppslagsverk för det enskilda ombudet. Därutöver skall den fungera som informationskälla för myndigheter och organisationer inom totalförsvaret. Vid utbildning av hemskyddsombud används även SCF:s studiehäfte "Så blir jag hemskyddsombud".

Biblioteket M101 Karlstad
Idnr 6036.1.1

Räddningsverkets bibliotek
Karlstad

26152002870

Beställningsnummer B43-130/91

RÄDDNINGSS
VERKET

Si

Hälskyddet ..